

REFERAT Udvalget for Klima, Natur og Miljø 2022-2025 d. 06-06-2024

Mødedato Torsdag d. 06. juni 2024 kl. 18:30

Mødested Udvalgsværelset

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Tillæg 1 til spildevandsplan 2022-2032.....	4
Beslutning om indmelding om statslige energiparker i Halsnæs Kommune.....	6
Natura2000-handleplaner 2024.....	8
Opfølgning på budgetforlig 2024-2027 - forøgelse af bæredygtig strømforsyning på kommunale ejee	10
Orientering fra formanden.....	16
Underskriftsark.....	17

Punkt 180: Godkendelse af dagsordenen

00.00.00-G01-214-21

Beslutning

Dagsordenen godkendt

Punkt 181: Tillæg 1 til spildevandsplan 2022-2032

06.00.05-P15-22-24

Sagens kerne

Grundet etablering af rækkehusbebyggelsen Lynæs Søpark er der behov for et tillæg til kommunens spildevandsplan for perioden 2022-2032. Tillægget (vedlagt i bilag 1) vil sikre det nødvendige grundlag for bebyggelsens afledning af spildevand og skal gælde for dele af kloakoplandet omkring Lynæs Søpark (HU13). Ændringen betyder, at der kan etableres et privat regnvandslaug til lokal håndtering af regnvand sådan, at områdets kloakering er indeholdt i spildevandsplanen.

Deltagelse på mødet i Udvalget for Klima, Natur og Miljø d. 06.06.2024
Leder af Klima og Miljø, Niels Hedegaard Jørgensen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Byrådet godkender at tillæg 1 til spildevandsplan 2022-2032 - Lynæs Søpark sendes i høring.

Beslutningskompetence

Byrådet

Beslutning

Direktionens indstilling anbefales

Sagsfremstilling

I den eksisterende spildevandsplan 2022-2032 er kloakoplandet omkring Lynæs Søpark (HU13) beskrevet som et område, der er separatkloakeret.

Tillægget til spildevandsplanen omhandler følgende:

- Etablering af 2 nye kloakoplande indenfor eksisterende kloakopland HU13
- Privat regnvandshåndtering i form af nedsivning
- Etablering af privat Regnvandslaug.

Ved byggemodningen af Lynæs Søpark skal der etableres lokal håndtering af regnvand. Centralt i området er der en naturlig sø, der er beskyttet i medfør af naturbeskyttelseslovens §3. Søens placering forhindrer, at der sker lokalhåndtering af regnvandet, da vandet ikke må afledes til søen.

Bebyggelsen i Lynæs Søpark er udstykket som sokkelgrunde, og derfor er der ikke plads på de enkelte matrikler til håndtering af regn- og overfladevand. Tag- og overfladevand ledes derfor enten til Halsnæs Forsynings regnvandsledning og/eller til fællesarealerne i området. På fællesarealerne håndteres vandet i siverender og faskiner suppleret med regnvandsbede og permeable belægninger.

De steder, hvor afstanden til §3-søen er for kort, er det nødvendigt at etablere afledning af regnvand til Halsnæs Forsynings regnvandsledning, fordi udledning til eller nedsivning tæt på § 3-søen vil påvirke søens tilstand. For at rumme de forskellige måder at håndtere regnvandet på i området ønskes der etableret et lokalt privat regnvandslaug. Etablering af private regnvandslaug i områder, der er separatkloakeret, kræver at der udarbejdes et tillæg til spildevandsplanen.

Håndtering af tag- og overfladevand i fællesarealet kræver, at der oprettes et regnvandslaug, som skal varetage anlæg og drift af den fælles regnvandshåndtering. Bygherre udarbejder vedtægter og driftsmanual for regnvandslauget, som er vedlagt som bilag til tillægget. Der sker med tillægget ingen ændring for husspildevand fra området, som fortsat ledes til Melby Renseanlæg.

Oversigt over samlet løsning:

Nuværende område opdeles i tre oplande:

Opland A og B: spildevandskloakeret med lokal håndtering af regnvand i fællesarealet og dannelse af regnvandslaug til drift og ejerskab.

Opland C: Separatkloakeret, hvor tag- og overfladevand ledes til Halsnæs Forsynings regnvandsledning. Oplandet fastholdes fordi området ligger tæt på § 3-søen.

I henhold til Lov om Miljøvurdering af planer og programmer skal et tillæg til spildevandsplanen miljøvurderes, hvis planen skønnes at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. Der vil blive foretaget en miljøscreening af tillægget og en høring af berørte myndigheder, som vil blive forelagt i forbindelse med den endelige vedtagelse af tillægget.

Lov- og plangrundlag

Halsnæs Kommuneplan 2021, Kommuneplanramme 9.B15 - Højmarksvej.

Lokalplan 09.7 - For en rækkehusbebyggelse ved Højbjerg.

Miljøbeskyttelsesloven, nr. 48 af 12/01/2024

Lov om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse, vandsektorloven, lov om vandløb og lov om vandforsyning m.v., nr. 2210 af 29/12/2020.

Lov om miljømål m.v. internationale naturbeskyttelsesområder (Miljømålsloven), nr. 692 af 26/05/2023.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer, nr. 4 af 03/01/2023.

Lov om afgift af spildevand (Spildevandsafgiftsloven), nr. 478 af 14/04/2020.

Lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber ved lovebekendtgørelse nr. 1775 af 02/09/2021.

Konsekvenser

Tillægget sikrer, at der kan blive etableret et lokalt regnvandslaug, som kan forestå drift og vedligeholdelse af lokal regnvandshåndtering på områdets fællesarealer. Når tillægget er vedtaget kan der gives en permanent samlet regn- og spildevandstilladelse. Indtil da vil afledningen af regn- og spildevand fra området foregå via byggeriets midlertidige spildevandstilladelse.

Høring, dialog og formidling

Tillægget er udarbejdet i samarbejde mellem Halsnæs Forsyning, bygherre og Halsnæs Kommune. Tillægget sendes i høring i mindst 8 uger til høringsberettigede interessenter og offentliggøres på Halsnæs Kommunes hjemmeside.

Efter endt høringsperiode forelægges indkomne høringssvar og det endelige tillæg for Byrådet til godkendelse. Vedtagelsen annonceres offentligt.

Der vil blive foretaget en miljøscreening af tillægget, som vil blive forelagt i forbindelse med den endelige vedtagelse af tillægget.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Tillæg nr. 1 til Spildevandsplan 2022-2023 - Lynæs Søpark

Punkt 182: Beslutning om indmelding om statslige energiparker i Halsnæs Kommune

13.35.00-P16-1-22

Sagens kerne

Byrådet skal træffe beslutning om tilbagemelding i forhold til Plan- og Landdistriktsstyrelsens dialog om udpegning af energiparker på land. Der tages udgangspunkt i de to arealer, der indgår i Plan- og Landdistriktsstyrelsens "Screening for arealer til potentielle større energiparker på land" fra oktober 2023.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Byrådet beslutter at indmelde til Plan- og Landdistriktsstyrelsen, at der ikke bør udpeges statslige energiparker i Halsnæs Kommune.

Beslutningskompetence

Byrådet.

Beslutning

Anja Rosengreen (F) stillede følgende forslag til beslutning: "Udvalget anbefaler indstillingen, idet det tilføjes, at et evt kommende lokalplanforslag til energiproduktion i åbent land, i Halsnæs, ikke endeligt beslutes af byrådet, før lokalplanforslaget har været til afstemning blandt alle naboer op til 1 km fra foreslået indhegning"

Procedureforslag fra A, O, C, og V om afvisning af ændringsforslaget fra Anja Rosengreen (F), da ændringsforslaget ikke relaterer sig til punktets indstillingstema

For procedureforslaget stemte:

Helle Vibeke Lunderød (A), Henrik Tolstrup Nielsen (A), Tommy Frøslev (A), Frederik Germann (C), Ole S. Nielsen (O) og Thomas Møller Nielsen (V).

Imod procedureforslaget stemte:

Anja Rosengreen (F)

Ændringsforslaget sættes derfor ikke til afstemning.

Afstemning om direktionens indstilling:

Direktionens indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

I efteråret 2022 blev alle landets kommuner bedt om at indmelde arealer til energiparker. Staten ville efterfølgende foretage en nærmere screening af alle nationale interesser. Halsnæs Kommune meldte to områder ind med forbehold for senere politisk stillingtagen samt for en nærmere detailscreening af områderne. Den 9. oktober 2023 igangsatte Plan- og Landdistriktsstyrelsen (PLST) processen "Screening for arealer til potentielle større energiparker på land". Plan- og Landdistriktsstyrelsen havde på landsplan udvalgt 32 potentielle områder ud af de i alt 188 arealer, der blev meldt ind i 2022. De 32 potentielle arealer indeholdt de to indmeldte arealer i Halsnæs Kommune. De statslige myndigheder har herefter indledt en dialog med de kommuner, hvori de 32 arealer er beliggende, herunder Halsnæs Kommune.

Halsnæs Kommune meldte efter Byrådsmødet d. 31. januar 2024 til Plan- og Landdistriktsstyrelsen, at der ville komme en endelig indmelding fra Halsnæs Kommune inden sommerferien 2024, idet der først skulle gennemføres en nærmere inddragelse af offentligheden og foretages en nærmere screening og landskabsanalyse af de to områder. Resultatet af input på kommunens borgerplatform fremgår af vedlagte bilag 2.

Administrationen har efterfølgende foretaget en nærmere screening af områderne ud fra en række beskyttelsestemaer samt fået foretaget en landskabskarakteranalyse udarbejdet af firmaet Planværkstedet (bilag 3). Analyserne er udelukkende foretaget med udgangspunkt i en mulig etablering af solceller i de pågældende områder, da vindmøller ikke vurderes praktisk muligt at opstille på grund af afstandskravene til de høje vindmøller, der som standard opstilles i dag.

Konkret er områderne screenet ud fra følgende beskyttelsestemaer: fredninger, fortidsmindebeskyttelseslinjer, §3 natur, skove, skovrejsningsområder, småskove, Grønt Danmarkskort udpeget, Grønt Danmarkskort potentielt, bebyggelse (byzone, sommerhusområde og kommuneplanudpegede landsbyer) og kirkeomgivelser. Dertil kommer resultaterne af den foretagne landskabskarakteranalyse for de to områder, der grundlæggende konkluderer følgende: Det udpegede område

ved St. Havelse, området nord for Torup, herregårdslandskabet syd for Tømmerup, bakken sydøst for Sverkilstrup, det kystnære landskab samt det lavtliggende område vest for Evetofte som udgangspunkt bør friholdes for solenergianlæg ud fra en betragtning om at bevare disse landskabers værdifulde og markante karakterer.

Den nærmere screening og landskabskaraktervurderingen har ført til en reduktion af de to indmeldte områder i forhold til de forskellige beskyttelses-, nabo- og landskabshensyn, som er lagt ind over områderne. Resultatet er, at der resterer to områder: Ét vest for Sverkilstrup på cirka 56 ha og ét øst for Sverkilstrup på cirka 81 ha. I disse to områder er der ikke beskyttelseshensyn, som gør områderne ikke-velegnede til opstilling af solcelleanlæg. Disse områder, der ikke foreslås udpeget som negativområder, skal ikke betragtes som positivarealer, hvor der som udgangspunkt godt kan opføres solenergianlæg. Der er tale om neutrale områder, hvor det anbefales, at Halsnæs Kommune behandler ansøgninger med henblik på at foretage en konkret vurdering af, om arealerne egner sig til solceller. Resultatet af screeningen med beskyttelsestemaer og den resulterende negativudpegning fremgår af bilag 1.

Administrationen vil arbejde videre med resultatet af landskabskarakteranalysen i et kommuneplantema med afsæt i Planstrategi 2023, punkt 4.3 ”Strategi for udlæg af arealer til ve-anlæg og under hensyntagen til landsskabsværdier”. Endvidere vil administrationen med inspiration fra andre kommuners rammer for solcelleanlæg, arbejde med en række specifikke retningslinjer og krav til konkrete solcelleanlæg. Disse vil også indgå i et kommende kommuneplantema, som vil danne de planmæssige rammer for de konkrete lokalplaner og miljøvurderinger, der skal udarbejdes for eventuelle ansøgninger om solcelleanlæg i de pågældende områder (bilag 4). De områder, der ikke er velegnede for opstilling af solcelleanlæg, vil ligeledes blive indarbejdet i dette kommuneplantema. Kommuneplantemaet vil blive forelagt til byrådets godkendelse som led i behandlingen af det samlede forslag til kommuneplan 2025.

Lov- og plangrundlag

Bekendtgørelse nr. 223 af 1. marts 2024 - Lov om Planlægning.
Planstrategi 2023.

Hvis der udpeges et eller flere områder til energiparker, vil det ske gennem et senere landsplandirektiv. Først derefter kan Halsnæs Kommune foretage videre planlægning.

Høring, dialog og formidling

Der har været afholdt borgermøde den 21. maj 2024 for beggeområder i Melbyhallen.

I oktober-november 2023 har der været høring via kommunens platform for borgerinddragelse. Høringen gav 114 bemærkninger - dog har nogle givet mere end et høringssvar.

Borgerplatformen har også været anvendt til at offentliggøre information og lignende om processen samt om borgermødet med mere.

Borgerplatformen har desuden været åben for debat efter borgermødet frem til 29. maj 2024. Der er efter borgermødet kommet over 140 indlæg (langt de fleste angående Torup). Hovedparten af indlæggene kan resumeres til: ’Nej til solcelleanlæg på marker og natur’ og de fleste af resten til: ’Hvis der planlægges for solcelleanlæg på marker og natur, så skal der være reel borgerinvolvering, samt medejerskab af anlæggene i lokalsamfundet’. (bilag 2)

Økonomi

Sagen har ingen kommunaløkonomiske konsekvenser.

Bilag

Bilag 1 - negativudpegning

Bilag 2 - Indlæg om energipark projekt på borgerinddragelsesplatform_3105

Bilag 3 Oplæg om landskabsanalysen 21 maj 2024

Bilag 4 - Forhold der håndteres i kommune- og lokalplanlægning

Punkt 183: Natura2000-handleplaner 2024

01.05.12-P00-1-23

Sagens kerne

Halsnæs Kommune har i samarbejde med nabokommuner haft fem forslag til Natura 2000-handleplaner i høring. Planerne skal sikre plejen af særligt udpegede privatejede naturarealer inden for kommunens Natura 2000-områder. I alt skal Halsnæs Kommune fastholde eller forbedre naturværdien på ca. 49 ha naturareal samt bekæmpe invasive plantearter på ca. 4 ha i perioden 2022-2027. Høringen har alene medført mindre tekniske rettelser.

Deltagelse på Udvalget for Klima, Natur og Miljø:
Christian Skov, Leder af Trafik og Natur

Indstilling

Direktionen indstiller, at Udvalget for Klima, Natur og Miljø endeligt vedtager de fem kommunale Natura 2000-handleplaner.

Beslutningskompetence

Udvalget for Klima, Natur og Miljø

Beslutning

Direktionens indstilling godkendt

Sagsfremstilling

Baggrund

Staten udarbejder hvert 6. år overordnede Natura 2000-planer med specifikke indsatsprogrammer. Disse indsatsprogrammer skal udmøntes via kommunale Natura 2000-handleplaner, der skal sikre udbredelsen og kvaliteten af udpegede naturarealer og plante/dyrearters levesteder inden for de respektive Natura 2000-områder. Indsatsprogrammerne er bindende retningslinjer for handleplanerne og anvendes derfor som de kommunale handleplaners mål. Staten har i 2023 udarbejdet Natura 2000-planer for perioden 2022-2027.

Udarbejdelse af kommunale Natura 2000-handleplaner

Halsnæs Kommune har i samarbejde med Gribskov, Hillerød, Frederikssund, Lejre, Roskilde og Odsherred kommuner udarbejdet forslag til fem tværkommunale Natura 2000-handleplaner.

Det drejer sig om Natura 2000-områderne "Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose", "Hesselø med omliggende stenrev", "Tisvilde Hegn og Melby Overdrev", "Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov" og "Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig".

Planforslagene blev forelagt og vedtaget af Udvalget for Klima, Natur og Miljø på møde den 28. februar 2024.

Handleplanlægning for statsejede naturarealer (Tisvilde Hegn og Melby Overdrev samt dele af Arresø, statslige arealer på Arrenæs med videre) foregår via statslige plejeplaner.

For Natura 2000-områderne "Tisvilde Hegn og Melby Overdrev" samt "Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig" indgår der ikke nogen privatejede – eller kommunale arealer inden for Halsnæs Kommunes geografiske område. Gennemførslen af disse to handleplaner påhviler derfor alene Naturstyrelsen, Gribskov- og Odsherred Kommune.

Indsatser i Halsnæs Kommune

For de tre Natura 2000-områder "Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose", "Hesselø med omliggende stenrev", "Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov" er der i alt udpeget ca. 49 ha naturområder på private eller kommunale arealer. De seneste fem år har Halsnæs Kommune udført følgende indsatser, hvoraf størstedelen fortsættes i den kommende planperiode:

1) Roskilde Fjord

Plejen ved Roskilde Fjord er fordelt på i alt 12 områder på samlet 20 ha, hvoraf et område er kommunalt ejet; resten private. Plejen har primært bestået i enten at hegne arealet og sikre afgræsning, foretage rydning af kratskov, sikre at arealet slås jævnlige eller en kombination af de nævnte. Ydermere er der bekæmpet invasive arter (kæmpebjørneklo, japansk pileurt og rynket rose).

Kommunens naturpleje har medført at samtlige overdrev i "høj tilstand" i Roskilde Fjord-området er beliggende i Halsnæs Kommune

2) Arresø

Plejen ved Arresø er fordelt på i alt fem områder på i alt 12 ha, alle privatejede.

To steder er der ryddet pileskov og fastholdt græsning på engarealer. De resterende steder er der ryddet ellesump/pilekrat, etableret hegn og indgået græsningsaftaler.

Ydermere er der oprenset vandhuller. Vandhullerne fremmer levevilkår for stor vandsalamander, en art som fremgår af udpegningsgrundlaget for området.

Kommunens pleje har medført, at alle plejede arealer er i "god tilstand"

3) Hesselø

Kommunen har foretaget bekæmpelse af rynket rose, men bekæmpelsen bør fortsætte. Øen afgræsses af hjortevildt.

Lov- og plangrundlag

Lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023 om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder.

Bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016 om kommunalbestyrelsens Natura 2000 handleplaner.

Konsekvenser

De statslige Natura 2000-planer stiller krav om pleje af følgende naturtyper/arter i Halsnæs Kommune:

1. Sikring eller forbedring af naturtilstand på de udpegede arealer i Halsnæs Kommune.
2. Skærpet fokus på bekæmpelse af invasive arter.

Halsnæs Kommune imødekommer disse krav ved at fastholde eksisterende pleje på de udpegede naturarealer og intensivere bekæmpelse af invasive arter. De kommunale plejeforanstaltninger skal ske frivilligt og uden udgifter for berørte private lodsejer.

I kommunens driftsbudget er afsat 223.449 kr. til kommunal Natura 2000-pleje (finansieret via bloktilskud). Udover kommunale midler kan private lodsejere søge midler via Landdistriktsprogrammets arealordninger.

Høring, dialog og formidling

Udkast til handleplaner har været i høring i perioden 28. februar 2024 til 28. april 2024. Handleplanerne blev desuden forelagt Grønt Råd på februar mødet 2024.

Der er indkommet høringssvar fra Miljøstyrelsen samt Dansk Ornitologisk Forening.

Høringssvar fremgår af de enkelte handleplaners hvidbøger.

Høringssvar er primært af teknisk karakter og har ikke medført væsentlige ændringer.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser, idet der er afsat budget til formålet.

Bilag

N128 Hesselø Natura 2000-handleplan 2022-2027 endl16maj

N134 Arresø Natura 2000-handleplan 2022-2027 endl16maj

NT136 Roskilde Fjord handleplan_inkl høringssvar 16maj

NT153 Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig handleplan 16 maj

Hvidbog for Natura 2000-handleplan - Roskilde Fjord

Hvidbog for Natura 2000-handleplan - N153 Rørvig Hundested

Hvidbog for Natura 2000-handleplan - Hesselø

Hvidbog for Natura 2000-handleplan - Arresø

N135 Natura 2000-handleplan 2022-2027

Hvidbog inklusiv høringssvar for Natura 2000-handleplan - N135

Punkt 184: Opfølgning på budgetforlig 2024-2027 - forøgelse af bæredygtig strømforsyning på kommunale ejendomme

82.00.00-119-23

Sagens kerne

Som en del af budgetforliget til budget 2024-2027 har administrationen fået til opgave at afdække mulighederne for forøgelse af bæredygtig strømforsyning på de kommunale ejendomme.

Denne sag præsenterer de mulige løsninger som administrationen har afdækket, samt deres fordele og ulemper.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Byrådet godkender, at:

1. Der træffes beslutning om ikke at oprette et solcelleselskab.
2. Der træffes beslutning om at der udarbejdes budgethåndtag vedrørende køb af grøn strøm fra 2025. Budgethåndtaget indgår i budgetprocessen vedrørende budget 2025-2028.
3. Der træffes beslutning om at der udarbejdes budgethåndtag vedrørende etablering af batterianlæg ved fem kommunale ejendomme fra 2025. Budgethåndtaget indgår i budgetprocessen vedrørende budget 2025-2028.

Beslutningskompetence

Byrådet

Beslutning

Direktionens indstilling nr. 1 anbefales

Afstemning om direktionens indstilling nr. 2:

For stemte:

Helle Vibeke Lunderød (A), Henrik Tolstrup Nielsen (A), Tommy Frøslev (A), Frederik Germann (C), Anja Rosengreen (F) og Thomas Møller Nielsen (V)

Imod stemte:

Ole S. Nielsen (O), idet det ikke er klart defineret hvad der er grøn strøm

Direktionens indstilling nr. 3 anbefales.

Sagsfremstilling

Baggrund

Som en del budgetforliget til budget 2024-2027 står følgende:

”Den grønne omstilling, hvor vi nedsætter vores belastning af klimaet, er en af vor tids største og vigtigste opgaver, og kommunerne spiller en afgørende rolle heri. Halsnæs Kommune vedtog i juni en ny DK2020 plan, som sætter ambitiøse mål for nedbringelsen af klimapåvirkningen i hele kommunen. Det skal ske i samarbejde med forsyningssektoren, virksomheder og borgerne. Med budgettet tager vi fat på at følge op på planen. Imidlertid er det et paradoks, at det fra statens side ikke er skabt de rammer, der er nødvendige. Det gælder i forhold til de økonomiske rammer, men ikke også i forhold til unødige regler. Fx er det meget besværligt for en kommune, at opsætte solceller på kommunale bygninger på grund af en meget bureaukratisk lovgivning.”

Administrationen har på den baggrund fået til opgave at afdække mulighederne for forøgelse af bæredygtig strømforsyning på de kommunale ejendomme.

Status på solcelleanlæg på de kommunale ejendomme

Der er i dag solcelleanlæg på 22 kommunale ejendomme. Se kortbilag 1. Anlæggene er etableret i forbindelse med et større ESCO-projekt i 2012, hvor alle kommunens bygninger blev vurderet i forhold til tagarealernes potentiale for at etablere solcelleanlæg.

De nuværende anlæg er etableret på et tidspunkt, hvor der ikke blev stillet krav om selskabsdannelse, men at produktionen skal indberettes en gang årligt til forsyningstilsynet. Dette sker administrativt og administrationen bruger i alt ca. 2 ugers arbejde årligt. Det indebærer både indberetning af produktion til forsyningsselskaberne, vedligeholdelse og service af anlæggene samt udgifter på 25.000 kr. årligt til det IT-system, der anvendes til indberetningen.

I den eksisterende ordning må der ikke ske optimering eller udvidelse af anlæggene. Hvis de nuværende anlæg udvides eller optimeres til at yde mere, vil de ikke længere være omfattet af kravene for den solcelleordning de er etableret på. Fra anlæggene sendes overskudsproduktion af strøm retur til el-nettet til ca. 1/3 af den pris, som det koster at købe strøm fra elnettet.

Muligheder for forøgelse af bæredygtig strømforsyning

Administrationen har set på følgende muligheder for at forøge den bæredygtige elproduktion:

1. Etablering af yderligere solceller på kommunale ejendomme
2. Køb af 100 % grøn strøm fra markedet
3. Batterilagring af overskuds-el fra eksisterende solceller

1) Etablering af yderligere solceller på kommunale ejendomme

I forbindelse med ESCO-projektet i 2012, blev alle potentielle bygninger gennemgået for at opsætte så mange solcelleanlæg som muligt. På den baggrund vurderer administrationen, at potentialet for nye store solcelleanlæg på kommunale tagarealer er lille. Skal der ske markant udvidelse, skal de kommunale arealer også indgå i overvejelserne.

Etableres der nye solcelleanlæg vil de skulle etableres efter nuværende gældende regler. Det indebærer, at der skal oprettes et selskab til den el, der produceres via de nye solcelleanlæg, se bilag 2 om selskabsdannelse fra Horten lavet til Hillerød Kommune.

Kravene for et selskab er blandt andet, at der skal nedsætte en bestyrelse og direktør, at det skal køre efter private regnskabsregler og være økonomisk uafhængigt af kommunen. For at etablere et selskab, der kan være i økonomisk balance og danne overskud kræver det, at der kan etableres solcelleanlæg på ca. 500 kilowatt fordelt på ca. 5 anlæg, svarende til 3.000 m² areal. Til sammenligning er de eksisterende solcelleanlæg samlet 627 kilowatt.

Erfaringer fra dels Furesø og Hillerød Kommuner viser, at det kan være vanskeligt, at få en god økonomisk balance i et kommunalt solcelleselskab. Se case herunder:

Økonomisk case ved selskabsdannelse – baseret på Hillerød og Furesø Kommuners undersøgelser:

På baggrund af et notat, udarbejdet specifikt for Hillerød Kommune af et advokatfirma, vil der fx ved oprettelse af et A/S, skulle findes en startkapital på mindst 400.000 kr. Afhængig af aktivernes størrelse kan en større startkapital være nødvendig. Ledelsen i selskabet skal bestå af en direktion og en bestyrelse eller en direktion og et tilsynsråd. Direktionen ansættes af bestyrelsen/tilsynsrådet. Bestyrelsen/tilsynsrådet skal bestå af mindst 3 personer.

Et ApS skal have en startkapital på mindst 40.000 kr. og kan vælge en ledelsesform, som udelukkende består af en direktion med minimum én direktør. Afhængig af aktivernes størrelse kan en større startkapital være nødvendig.

Uanset selskabsform skal Solcelleselskabet have en direktør, som ansættes af selskabet. Det kan ske ved, at en ansat hos kommunen udover sin ansættelse i kommunen også ansættes i Solcelleselskabet. Solcelleselskabet behøver kun en ansat direktør, men kan outsource de driftsmæssige og administrative opgaver. Det kan ske ved fx at købe ydelser fra kommunen til markedspris inden for rammerne af reglerne i kommunalfuldmagten om kommuners salg af overkapacitet. Der skal i givet fald være tale om kapacitet hos kommunen, som kommunen ikke umiddelbart vil kunne skaffe sig af med. Der er således ikke hjemmel til, at kommunen ansætter folk (eller beholder ansatte, som ellers skulle have været afskediget) med henblik på at levere ydelser til Solcelleselskabet. En aftale mellem Kommunen og Solcelleselskabet om levering af ydelser bør være skriftlig og angive visse regler for bestilling af ydelserne samt pris, fakturering og betaling.

Finansiering. Kommunen kan stille en kommunegaranti for lån til finansiering af solcelleanlæg i et Solcelleselskab, dog kun op til 80% af lånet. De resterende 20 % skal dækkes af selskabet selv. KommuneKredit må ikke yde lån til Solcelleselskabet og lånet skal derfor optages i bank eller anden kreditinstitut. Erfaringer fra blandt andet Furesø Kommune viser, at bankerne gerne indgår i en samlet plan for finansiering med en byggekredit.

Drift- og produktionsøkonomi på taganlæg. Baseret på en økonomimodel udarbejdet for Furesø Kommune, hvor der investeres i 11 solcelleanlæg til ca. 4,4 mio. kr., hvor udgifterne til anlæggene finansieres via lån over 25 år til aktuel markedsrente, vil det årlige overskud fra solcelleproduktionen blive 0 kr. pr. år.

Der er således tale om et selskab med en forholdsvis stor risiko, hvor udsving i elpriserne kan have betydning for selskabets overlevelsessevne. Det kan dermed ikke udelukkes at kommunen kan blive nødsaget til at refinansiere selskabet undervejs.

Dette skyldes følgende faktorer:

- Solcelleselskabet skal sælge strømmen til kommunen på markedsvilkår. Det betyder, at prisen pr. kWh skal sættes iht. markedsprisen.
- Kommunen kan spare distributionsafgiften/nettarif samt transmissions-, system- og balancetariffen, hvis strømmen bruges i bygningen, hvor solcellerne er monteret.
- Kommunen kan ikke spare elafgiften (fast afgift til staten).
- Kommunen kan kun spare rådighedstariffen (betales af egen-producenter) på anlæg op til 50 KWp (et mindre beløb betales på anlæg op til 50 KWp)
- Solcelleselskabet skal betale leje for at benytte kommunens tagarealer. Markedsværdien heraf kan indgå i den samlede afregning mellem Kommunen og Solcelleselskabet. Det forventes at markedslejen er meget lav.

Når lånet er indfriet efter 25 år, vil det forventede driftsoverskud samlet set blive ca. 210.000 kr./året. Solcelleanlæg har typisk en garanteret effekt i 25 år med udskiftning af tekniske dele ca. hvert 10. år. Samlede levetid for solcelleanlæg er i dag 35 år.

I Halsnæs Kommune er det svært at opnå et selskab i økonomisk balance, da det meste af tagflade-potentialet allerede er udnyttet på grund af ESCO-projektet. Hvis der ikke er tilstrækkelige arealer til solcelleanlæg, kan der ikke dannes et selskab i balance.

2) Køb af 100 % grøn strøm fra markedet

Som alternativ kan det overvejes, at stille krav til en strømleverandør om, at kommunens samlede indkøb af strøm skal komme fra vedvarende energikilder. Det kan sikres ved at en leverandør forpligtiger sig til at købe grønne certifikater svarende til den mængde strøm kommunen køber.

Regneeksempel:

Merprisen ved at købe grønne certifikater ved el-leverandør (baseret på 2023-forbrugsniveau).

- Halsnæs Kommune bruger ca. 5.500.000 kilowatt timer (kwh) fra bygninger og vejbelysning. Den gennemsnitlige elpris i 2023 var 1,8 kr. eks. moms pr. kwh. Merprisen for grønne certifikater er 2,2 øre pr. kwh.
- Den samlede merpris ved grøn strøm vil således være ca. 120.000 kr. årligt, svarende til en prisstigning på 1,5 %.

Energistyrelsen forventer, at elforbrug omkring 2030 vil komme fra 100 % vedvarende energikilder og en merpris til grønne certifikater vil således kun være relevant i den årrække, hvor markedet er ved at omstille sig.

3) Batterilagring af overskuds-el fra eksisterende solceller

På de kommunale ejendomme, hvor der allerede er solcelleanlæg i dag, kan der etableres batterier, der kan lagre strømmen, som kommunen selv producerer. Dermed vil den enkelte bygnings forbrug af strøm i højere grad komme fra egenproduktion fra solcelleanlæggene – også i perioder hvor solen ikke skinner så meget. Dermed vil man kunne udnytte de anlæg vi allerede har mere økonomisk fordelagtigt. I dag forbruger kommunen ca. 65 % af den strøm vi producerer og vi sælger ca. 35 % af den grønne strøm til elnettet. Indtægten pr. kWh, der sælges til el-nettet er ca. 1/3 af købsprisen. Afhængig af elpriserne, er kommunes salgsindtægt på strøm på ca. 100.000 – 200.000 kr. Hvis kommunen kunne lagre den strøm via et batteri og bruge strømmen når der var behov, ville der kunne hentes en potentiel besparelse på op til 200.000 kr. årligt.

Løsningen vil samtidig fungere som nødstrøm for bygningen i 3-4 timer i tilfælde af strømnedbrud.

Regneeksempel på battericase:

Herunder er der regnet på ejendomme med solcelleanlæg og som har kritisk infrastruktur eller meget sårbare borgere. Eksemplet er baseret på en batteritype, der etableres uden for bygning (på størrelse med et el-skab) og som også kan lagre strøm fra el-nettet på tidspunkter, hvor den er billigst. Når strømprisen er dyr, vil der omvendt kunne leveres energi til elforbrug fra batteriet i stedet for el-nettet. Samlet set vil løsningen betyde en reduktion i el-køb fra nettet. Yderligere kan

batteriet bruges til at lagre den solcellestrøm, som ikke nyttiggøres, så den kan bruges på et andet tidspunkt og dermed slipper for at sælge den til 1/3 af købsprisen.

Forslag til fem bygninger	Økonomi	Bemærkning
Halsnæs Rådhus		Ingen nødgenerator. Sårbart ift. IT-servere.
Humlehaven, Solhjem og Hundested Plejecentre og Midgården Døgntilbud		Ingen nødgenerator. Sårbart ift. borgere, der bor hele døgnet.
Samlet investering	2.890.000 kr.	
Besparelse pr. år	345.000 kr.	173.000 sparede kWh. Med besparelse på 2 kr. pr. sparede kWh
Service af batterianlæg	20.000 kr.	Udgift til årlig serviceleverandør.
Tilbagebetalingstid	8,8 år	

Fordele og ulemper ved de foreslåede løsninger
Herunder er fordele og ulemper ved de foreslåede tre løsninger opstillet.

Løsning	Fordele	Ulemper
1) Nye solcelleanlæg – selskabs-dannelse	- Indtægt for udlejning af arealer til solcelleselskabet - Bidrager til den grønne omstilling	- Selskabskrav om bestyrelse og direktør, private regnskabsregler, optag af lån på det almindelige lånemarked mv. - Administrativt tungt. Erfaringer fra nabokommuner viser, at de pt. har brugt mere end 2 årsværk samt udgifter til konsulentbistand - Ikke en kommunal kernekompetence. - Selskabet kan købe arbejdskraft i kommunen ved overskudskapacitet. Ved permanent overskud af tid, må selskabet ikke købe arbejdskraft i kommunen. - Selskabet skal afregne til kommunen på markedsvilkår, og der kan ikke spares på strømprisen på den el, som aftages - Er der overskud fra selskabet, så reduceres kommunen tilsvarende i bloktilskud - Selskabet lejer plads på kommunens tage og arealer til markedspris. Det vil give øget administration til aftaler og øget kompleksitet ift. ansvar for vedligehold af tagfladerne
2) Køb af 100 % grøn strøm	- Bidrager til grøn omstilling via grønne certifikater	- Merpris ved at stille krav om grønne certifikater i årrække indtil

- Kompetence fastholdes ved leverandører, der har det som primær opgave
 - Nuværende solcelleanlæg fastholdes og øvrigt strømforbrug købes fra nettet
 - Uændret administrativt ressourceforbrug
- markedet er omstillet til strøm fra 100 % grønne kilder

3) Opsætning af batterier ved fem eksisterende solcelleanlæg

- Forsyningssikkerhed i 3-4 timer ved nedbrud på elnettet
- Lagring på batteri ved overproduktion eller fra nettet når strømmen er billig
- Aflastning af det samlede elnet
- Reduktion af strømsalg fra overproduktion til nettet til lavere takst end strømindkøb
- Billig strøm fra nettet vil typisk være produceret fra vedvarende energikilder
- Kræver investering i batterianlæg samt løbende service og drift

Lov- og plangrundlag

Elforsyningsloven ved etablering af nye solcelleanlæg, og dermed oprettelsen af selskab.

Eksisterende solcelleanlæg reguleres af Elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmemforsyningslovens §§ 23 l og 23 m.

Konsekvenser

Afhængig af valg af løsning, vil det have forskellige konsekvenser, som er beskrevet i sagsfremstillingen, hvor blandt andet selskabsløsning har flere konsekvenser.

Høring, dialog og formidling

Ikke relevant.

Økonomi

Herunder er de økonomiske konsekvenser for kommunen opstillet i forhold til de enkelte løsninger:

Løsning (kr.)	Investerings-udgifter	Løbende årlig udgift	Løbende årlig besparelse	Bemærkning
1) Nye solcelleanlæg Selskabsdannelse	3.500.000	500.000	Kræver konkret vurdering af solcellestørrelse	Der vil være behov for en engangsinvestering til opstartsudgifter til advokat, intern tid svarende til min. 2 årsværk mv. Herud over kommer faste årlige udgifter til interne administrationsudgifter, som ikke kan viderefaktureres til

selskabet. Inkl. årlig
lejeindtægt fra tagflader.

Hertil skal lægges
udgifter til startkapital til
valg af selskabsform ved
enten et ApS eller A/S jf.
case fra Hillerød og
Furesø Kommune.

2) Køb af 100 % grøn strøm		120.000	
3) Opsætning af batterier ved fem bygninger med eksisterende solcelleanlæg	2.890.000	20.000	345.000

Årlig merudgift

Behov for en
engangsinvestering i
batterianlæg og
opsætning ved fem
bygninger med kritisk
infrastruktur og sårbare
borgere.

Løsningen indebærer en
årlig driftsbesparelse på
køb af el fra nettet samt
en årlig mindre udgift til
service.

Det bemærkes, at
kommunen er ved at
undersøge andre
batteriløsninger, der evt.
kan vise sig at være
billigere i
etableringsomkostninger.

Bilag

Bilag 1

Notat til Hillerød Kommune om etablering af solcelleselskab

Punkt 185: Orientering fra formanden

00.00.00-G01-214-21

Beslutning

Orientering taget til efterretning

Punkt 186: Underskriftsark

00.00.00-G01-214-21

Beslutning

Protokollen godkendt

Anja Rosengreen (F),
formand

Tommy Frøslev (A),
næstformand

Henrik Tolstrup (A)

Helle Vibeke Lunderød (A)

Ole S. Nielsen (A)

Thomas Møller Nielsen (V)

Frederik Germann (C)